

Pokud jde o užívání zkratky »s r. o.« na místě úplného vypsaní dodatku »s ručením omezeným«, stačí poukázat k rozhodnutí č. 6334 sbírky nejv. s., v němž bylo vyloženo, že zkratka tato jest po zákonu nepřipustná.

Prodej knih v úbec, tedy jiných než družstvem tištěných neb vydaných, jest zřejmě podnikem kapitalistickým, pro nějž se nehodí forma družstevní. Právě tak jest tomu při zprostředkování insertů pro jiné než vlastní časopisy, tedy bez omezení. Ze by družstvo obmyslelo docíliti jen levnějšího nákupu knih, sloužících k řádnému a vynosnějšímu provozu hospodářství svých členů a k jejich vzdělání, že by tedy obstarávalo jiné knihy, než jim tištěné neb vydané jen pro členy, aneb že by hodlalo zprostředkovati inserci v jiných časopisech jen pro své členy, není ze stanov patrné.

Výtku, že soud není k uvedeným omezením legitimován, dovolací stížnost blíže neodůvodňuje. Jest pravda, že jest věcí družstva, aby si samo vytýčilo účel a upravilo své poměry společenstevní smlouvou (stanovami). Při tom však jest vázáno potud, že stanovы se nesmí odchylovati od předpisů družstevního zákona, pokud to zákon sám neprohlašuje za přípustné. Shledá-li tedy soud, že stanovы neb osovězená změna nehoví zákonu, jest nejen oprávněn ale i povinen vrátiti opoždě k příslušné opravě, poněvadž tak, jak jest žádáno, zápis by povoliti nemohl. To jest také smysl napadeného usnesení.
r.

I při společnosti s ručením omezeným mohou věřitelé žádati zajištění dle § 91 zák. č. 58/1906 ř. z. stejně jak tomu při společnosti kommanditní a akciové (čl. 202, 245 obch. z.- a i tu stačí pouhý návrh, o němž se jedná dle zásad řízení nesporného.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 4. července 1929 R I 407/29. Krajský soud v Mostě Firm 912/29.)

Společnost s ručením omezeným ocitla se v likvidaci. Dva věřitelé podali k rejstříkovému soudu návrh, aby bylo firmě zmíněné uloženo respektive její likvidatorům, by zajistili jejich pohledávky.

První soud návrh ten zamítl, jelikož se rejstříkový soud pokládal k uložení jistoty za nepřislušný, proto, že mu prý přísluší zkoumati jen formální stránku likvidace, nikoli ale věcně rozhodovati.

Rekursní soud stížnosti vyhověl, zrušil usnesení rejstříkového soudu v odpor vzaté a uložil soudu prvému, aby nepřihlížejí k uplatněnému jím odmítacímu důvodu, o návrhu znova věcně rozhodl. Odůvodnění: Jest sice pravda, že rejstříkový soud přezkouší formální stránku likvidace, týž jest ale též povinen zkoumati provedení likvidace s hlediska § 91 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z., tedy zejména a pokud jde o zapravení a zajištění dluhů a může v tomto směru k příslušnému návrhu zájemníků i uložiti firmě, pokud se týče likvidatorům, aby dluhy zajistili. Toto státi se může s hlediska § 15 uvoz. zák. k obch. zák., dle něhož ve firemních věcech jednati jest dle zásad nesporného řízení, v řízení nesporném, a není tudíž správné, že by prvý soud k rozhodnutí o žádaném zajištění byl nepřislušný, naopak, dle toho, co právě řečeno bylo, jest k rozhodnutí tomu povolán.

Revisnímu rekursu firmy společnosti s obm. ruč. v likvidaci nejvyšší soud nevyhověl.

Odůvodnění: Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění a stěžovatelka se poukazuje na správné odůvodnění naříkaného usnesení, jež nebylo vyvráceno vývody dovolacího rekursu.

Jde prozatím pouze o řešení otázky, zdali o návrhu učiněném ve smyslu § 91 zák. o spol. s obm. ručením ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z., aby likvidátor zajistil pohledávky navrhovatelů, lze rozhodnouti v řízení nesporném čili nic, a tu dlužno přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že tomu tak jest.

Pokud jde o obdobné ustanovení čl. 202 a 245 obch. zák., bylo ve shodě s rozhodnutím Adl. cl. 386, 620, 640, 668, 709, 1057, 1389 a 2350 již rozhodnutím tohoto nejvyššího soudu sb. č. 3439 uznáno a náležitě odůvodněno, že nároku ve smyslu čl. 245 (202 odst. 2 a 3) obch. zák. netřeba domáhati se žalobou, nýbrž stačí žádost v řízení nesporném. Tatáž zásada musí však pro stejný právní podklad platiti také v příčině ustanovení § 91 zák. o společnosti s obm. ručením.

Dovolacímu rekursu nebylo proto vyhověti. —r.

Kontrolní práva vyhrazená tichému společníku článkem 253 obch. zák. nemůže tento proti majiteli firmy uplatňovati cestou nespornou.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 11. října 1929 R I 604/29. Krajský soud v Jičíně Firm 485/29.)

Tichý společník podal návrh k obchodnímu senátu krajského soudu, aby uložil majiteli firmy, by navrhovatel jako svému tichému společníku sdělil stabilizační bilanci pro rok 1926/1927, dále řádnou bilanci pro rok 1927/1928 a povolil jemu zároveň nahlédnouti do obchodních knih.

První soud, opíraje se o ustanovení čl. 253 obch. zák. návrhu vyhověl.

Majitel firmy stěžoval si do usnesení toho, avšak rekursní soud stížnosti jeho nevyhověl.

Nejvyšší soud vyhověl však dovolací stížnosti, zrušil obě nižší usnesení a odkázal navrhovatele s návrhem jeho na pořad práva.

Odůvodnění: Navrhovatel chce jako tichý společník uplatnit proti majiteli firmy kontrolní práva, zaručená tichému společníku podle čl. 253 obch. zák.

Jest otázkou, zda lze práva ta uplatňovati cestou nespornou, jak to činí navrhovatel, či zda jest opodstatněna výtku stěžovatele, že může se tak státi jen pořadem práva.

Nejvyšší soud sdílí názor zastávaný i v komentáři Staub-Pisko ke čl. 40, čl. 160 § 3 a čl. 253 § 1 obch. zák., že jest kontrolní práva, zaručená tichému společníku ve čl. 253 odst. 2. obch. zák. uplatňovati pořadem práva.

Tato práva jsou rázu čistě soukromoprávního a nárokům takovým dostává se právní ochrany řádným pořadem práva, to jest procesním soudem, pokud zvláštní zákonné předpisy nepřikazují je vyříditi v nesporném řízení. Leč zákon nečiní takové výjimky pro spory společníků ze společenského poměru. Zejména nelze usuzovati z okolností, že zákon ve čl. 40, 160 a 253 obch. zák. užívá slova »naříditi«, že spory takové by patřily před nesporného soudece. Forma, zda žaloba či žádost, jest naopak závislá na právním důvodu, o němž se nárok opírá. Žádá-li se za sdělení knih a sdělení bilance mimo rozepří, jak jest tomu i v daném případě, dlužno nárok tento uplatňovati stejně jako jiný soukromoprávní nárok žalobou.

Bylo proto dovolací stížnosti uplatňující s hlediska § 16 nesp. pat. zmatečnost a patrný odpor rozhodnutí se zákonem, jako oprávněně vyhověti, napadené usnesení, jakož i usnesení prvního soudu zrušiti a uznati tak, jak se stalo. r.

Z E D N E

Padesátileté výročí. Nastoupení úřadu notářského slavil dne 5. t. m. senior notářského stavu v Čechách pan notář Dr. Josef Štolba. Za tou příčinou dostavili se k němu zástupcové stavu notářského a sice předseda komory, předseda Spolku notářů čsl., předseda Pražského odboru tohoto spolku a předseda Spolku kandidátů, a blahopřáli mu ke vzácnému jistě jubileu. Také my připojujeme se k tomu a přejeme jubilantu, aby ještě dlouhá léta působiti mohl ve svém úřadě notářském jakož i na slovo vzatý český literát.

K vědecké soutěži vypsané ministerstvem spravedlnosti v únoru 1929 pro příslušníky stavu soudcovského, advokátního a notářského na právnícká díla nebo vědecká pojednání z oboru platného hmotného práva nebo řízení civilního a trestního přihlásili 32 právníčtí spisovatelé 81 vědeckou práci a pojednání, z nich 65 z oboru civilního, 16 z trestního.

Ministr spravedlnosti přiznal na základě posudku poradního sboru celkem 18 cen v úhrnné částce 14.000 Kč, a to za práce z oboru civilního:

1. Dr. Adolfu Procházkovi, advokátu v Praze 2.000 Kč
2. Dr. Dominiku Eisingerovi, vrch. soud. radovi v Olomouci 1.000 »
3. Dr. Eduardu Chloupkovi, kandidátu notářství v Břeclavi 1.000 »
4. Dr. Otto Reissmannovi, advokátu v Brně 800 »
5. Dr. Vladimíru Mandlovi, advokátu v Plzni . 800 »

6. Edmunda Prochaskovi, vrchnímu soudnímu radovi v Olomouci	800 Kč
7. Dr. Rudolfa Hornerovi, vrchnímu soudnímu radovi v Praze	800 »
8. Dr. Eduardu Liskovi, notáři ve Velké Bíteši u Brna	800 »
9. Dr. Otto Stefflovi, vrchnímu soudnímu radovi v Jihlavě	500 »
10. Dr. Juliu Schreiberovi, soudci u krajského soudu v Olomouci	500 »
11. Dr. Jiřímu Weissovi, adv. v Litoměřicích	500 »
12. Dr. Karlu Gerlichovi, auskultantu krajského soudu civilního v Brně	500 »
za práce z oboru trestního:	
13. Dr. Vladimíru Solnařovi, okresnímu soudci u krajského soudu trestního v Praze	1.000 »
14. Dr. Robertu Steinerovi, soudnímu radovi v Chebu	800 »
15. Norbertu Böhrschovi, soud. radovi v Chebu	500 »
16. Dr. Antonínu Rálišovi, okresnímu soudci v Bánovcích	600 »
17. Dr. V. Havlíčkovi, státnímu zástupci v Litoměřicích	600 »
18. Dr. Hermanu Schmidtovi, státnímu zástupci v Liberci	500 »

Schůze odboru »Praha« spolku čl. notářů v Praze. Prvá schůze poprázdninová Spolku čl. notářů, odbor »Praha« konala se dne 30. XI. 1929 v Grandrestaurantu v Celetné ulici. Schůzi zahájil po 7. hodině večerní starosta odboru pan notář Dr. Černý za četné účasti přítomných, který po uvítání všech připomněl 25leté jubileum praxe pana presidenta notářské komory pražské Dra Čulíka, a vřelými a pročitěnými slovy ocenil práci jeho vykonanou jím, jako presidentem komory pro stav notářský, konče přáním, aby pan prezident ve zdraví mohl i na dále se zdarem pro stav notářský pracovat.

K projevu pana Dra Černého připojil blahopřání za kandidáty starosta Spolku pan Dr. František Janatka, vysloviv panu presidentovi oddanost kandidátů notářství a žádaje ho, aby svou vzácnou přízeň věnoval kandidátům notářství i na dále.

Oba projevy uvítány byly nadšeným, spontánním potleskem všech přítomných. Po poděkování pana presidenta za projevy, představil pan starosta Dr. Černý přítomného pana vládního radu v. v. Dr. Wiesenbergra, aby proslovil přednášku jsoucí na programu dnešní schůze, totiž na thema »Kapitola z poplatkového práva, pokud se týká činnosti notáře.«

Pan přednášející způsobem velmi výstižným probral předpisy poplatkového práva, pokud se týkají činnosti notáře, a to poplatků převodních, daně z obohacení podle starších předpisů i podle zákonů nových, vzhledem k praxi poplatkových úřadů, a přednášku učinil uvážením praktických příkladů velmi zajímavou. Důkazem toho byla napjatá pozornost přítomných a srdečný jejich potlesk po jejím skončení, jakož i debata, jež se po přednášce rozvinula, a již se účastnila řada přítomných pánů. K žádosti pana starosty Spolku Dra Černého, který panu přednášejícímu za jeho krásnou přednášku srdečně poděkoval, slíbil pan vládní rada Dr. Wiesenberger svoji přednášku v Českém právu uveřejnit, a dovolujeme si na ni upozorniti.

Na to přednesl pan předsedající referát kandidáta notářství Dra Černého ze Říčan o intervenci jeho u Státního pozemkového úřadu v záležitosti zaknihování přídelů právními zástupci, v němž poukázáno jest na to, že Státní úřad pozemkový obstarává knihování přídelů sám, ačkoliv strany daly plně moci svým právním zástupcům, a ačkoliv svého času bylo sjednáno se Státním pozemkovým úřadem se strany jedné a advokátní a notářskou komorou se strany druhé, že přídel bude knihován prostřednictvím notářů a advokátů. Pro nedostatek sil u Státního pozemkového úřadu trvá knihování řadu let, čímž stranám vzniká značná škoda, nehledě ani k tomu, jaké potíže vznikají několika převody přídelových pozemků bez dřívějšího zaknihování. O předneseném referátu rozvinula se živá debata, po níž byl k návrhu pana presidenta Dra Čulíka usneseno, aby pp. notáři sdělili písemně své zkušenosti se Státním pozemkovým úřadem při provádění přídelů získané notářské komoře, která vypracuje příslušné memorandum, které Státnímu pozemkovému úřadu předloží pan prezident notářské komory. Na to řešeny byly ještě praktické případy, a zdařilá schůze byla skončena k 10. hodině večerní.

Nový ministr spravedlnosti. Panem presidentem republiky jmenovan byl ministrem spravedlnosti pan Dr. Alfred Meissner, advokát v Praze. Tím dostává se v čelo naší justice nadmíru povolavý znalec v soudnictví, který přináší do svého úřadu nejen neobyčejnou teoretickou znalost v tomto oboru, nýbrž i dlouholetou praktickou zkušenost. I doufáme pevně, že nový pan ministr, který z největší blízkosti zná veškeré naše bolesti a utrpení, projeví našemu stavu svou vzácnou přízeň. Čeká jej celá řada nových zákonů, zejména našeho oboru se týkající, neboť jak notářský řád tak i řád advokátní jsou již vypracovány a budou bohdá pod jeho aegidou přivedeny k uzakonnění. Přejem novému panu ministru, aby setrval dlouho ve svém úřadě a aby jeho práce korunována byla vždy největším zdarem.

Nový notářský řád. Svou zprávu uveřejněnou pod tímto titulem v předešlém čísle opravujeme v tom smyslu, že do komise pro sepsání pamětního spisu na ministerstvo zvolen byl nikoliv pan Dr. Mohr, nýbrž pan Dr. Václav Černý, notář v Říčanech. Na výzvu notářské komory Pražské, aby veškeré komory zplnomocnily ji podati pamětní spis, došlo komoru zmocnění teprve od komor Brněnské, Opavské, Králové-Hradecké, Česko-Budějovické, Liberecké a ústně projevem souhlas správního výboru komory Bratislavské. Bylo by záhodno, aby ostatní komory toto zmocnění co nejdříve poslaly, aby mohlo být překročeno k sepsání návrhu jménem celého stavu notářského. Zároveň zamýšlí notářská komora Pražská pozvati veškeré presidenty komor, aby zúčastnily se zvláštní deputací u nového pana ministra a tlumočila mu přání celého našeho stavu.

Kdyby nebylo bývalo houževnatého odporu proti novému notářskému řádu ze strany několika kolegů, mohl být již dávno uzákoněn. Jistě nebylo na místě a varovali jsme svého času spoléhati se na to, že za ministrování německého ministra dojde k změně notář. řádu v tom smyslu, jak si to mnozí představovali, zejména v otázce jazykové, což přece bylo naprosto vyloučeno, poněvadž notářský řád nemůže měniti ústavní zákon jazykový. Došlo na naše slova i bude vyžadovati mnoho práce, abychom dosáhli toho, co v anketě bylo vyjednáno.

Knihy redakci zasláné.

V. Kloubek: **Obecní zřízení všech zemí republiky československé.** Ve sbírce komentovaných zákonů republiky československé vydávané »Československým Kompasem« vyšla tato kniha I. vydání již v roce 1922. Kniha byla v poměrně krátké době rozebrána. Vzhledem k značné poptávce přistoupilo nakladatelství k vydání druhému, jež je proti vydání prvnímu značně rozmoženo a přepracováno tak, že znění všech uvedených v něm zákonů přizpůsobeno provedené právě nové organizaci politické správy. Ke každému paragrafu jsou připojeny stručné poznámky a úplná judikatura soudní, sahající od dob nejstarších do doby nejmnohemější. Kniha obsahuje kromě úplného znění zákonů o obecním zřízení (řádech) v Čechách, na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku a Podkarp. Rusi také ještě úplné a hojně komentované znění všech státních zákonů k obecním zřízením se vztahujících, tak zejména: První novelu k obecnímu zřízení z roku 1919, první i druhou inancí novelu, úplná pravidla veškerých dávek a poplatků obecních, zákony o obecních úřednících a zřizencích, zákony o státním občanství a domovském právu, zákony o chudinství, o státní policii, o zdravotní policii, o označování obcí, o veřejných obecních knihovnách a pamětních knihách, o jazykovém právu obcí, o nové organizaci politické správy, o nové úpravě správy měst na Slovensku a Podkarp. Rusi atd. Dále zařazeny jsou do této sbírky nejdůležitější předpisy týkající se nové organizace správy hl. města Prahy a konečně také volební řád do obcí. Praktickou cenu knihy zvyšují připojené rejstříky, zejména obsáhlý abecední rejstřík věcný, usnadňující v konkrétním případě vyhledání příslušných předpisů zákonných. Cena tohoto svazku, čítajícího 1014 stran, stanovena na 100 Kč.

Slovník veřejného práva československého. Před krátkou dobou dokončen byl právě svazek tohoto slovníku, jehož vydání přijato bylo v české veřejnosti s největší pochvalou. Počet volných výtisků nebude veliký a cena za celé dílo bude vyšší. Upozorňujeme na to všechny své kolegy, aby mohli ještě včas za nižší cenu opatřiti si toto jedinečné dílo naší právnícké literatury.